

Handläggare
Ida Reimegård
Telefon: 08-508 03 090**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på skrivelse om strategi mot våldsbejakande extremism

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Christina Heglert
StadsdelsdirektörAnna Larsson
tf. Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit del av rubricerad skrivelse från Moderaterna och Folkpartiet med önskan om en redogörelse av förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism och radikaliseringsarbete. Förvaltningen ser positivt på att frågan lyfts och ser det som mycket angeläget att aktivt arbete bedrivs för att förhindra den radikaliserings- och extremism som strider mot demokratis grundläggande principer. Fokus inom förvaltningens arbete ligger idag på förebyggande insatser i samarbete med andra myndigheter, lokala organisationer, civilsamhället och trossamfund. Metoder och strategier fortsätter att utarbetas med utgångspunkt i de nationella riktlinjer som nu tas fram.

Ärendet

En skrivelse med namnet ”Strategi mot våldbejakande extremism” har inkommit till Spånga-Tenstastadsdelsnämnd från Person m.fl. (M) och Porseby (FP). I skrivelsen betonas vikten av att förvaltningen arbetar aktivt inom alla relevanta verksamhetsområden med att förhindra radikaliserings- och utbredningen av våldsbejakande extremism. Frågan om radikaliseringsarbete har enligt författarna aktualiserats då personer från Stockholms stad har valt att resa till Syrien och delta i IS, Islamiska statens, terroraktioner.

I skrivelsen påpekas vikten av att förvaltningen genom aktiva insatser motverkar radikaliserings och utarbetar riktlinjer för hanteringen av personer som återvänder till Sverige efter att ha deltagit i strider på IS sida. Författarna önskar med bakgrund av detta en redogörelse av förvaltningens arbete inom området genom nedan presenterade och besvarade frågor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid Strategiska staben i samarbete med övriga berörda enheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att frågorna i skrivelsen lyfts och anser att det är av högsta vikt att verka för att förhindra radikaliserings och den våldsbejakande extremism som strider mot demokratins grundläggande spelregler.

Då dessa frågor är relativt nya finns ännu inte alla svar kring utformningen av insatser och strategier. Såväl förvaltningens som stadens arbete inom området är således under utveckling och under året utarbetas en strategi mot våldbejakande extremism på stadsövergripande nivå. Utvecklingen av metoder och arbetsätt inom förvaltningen tar idag avstamp de riktlinjer som arbetas fram av den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism.

Det arbete som förvaltningen idag bedriver i syfte att förebygga och motverka radikaliserings och våldbejakande extremism presenteras nedan med utgångspunkt i de frågor som framläggs i skrivelsen.

1. Hur ser förvaltningen till att anställda vet hur de ska agera om de kommer i kontakt med personer i riskzonen för radikaliserings?

Det finns många olika anledningar till att människor radikaliserars, vilket gör att problemet med radikaliserings och extremism är komplext. Många av de personer som väljer att resa iväg för att ansluta sig till radikala extremistgrupper befinner sig i ett socialt utanförskap i Sverige. Socialtjänsten arbetar därför med förebyggande insatser och personal inom Fält- och fritidsverksamhet samt Föräldrarådgivningen har fått utbildning inom området, det behövs dock än mer löpande kompetensutveckling. När det handlar om barn

och unga arbetar förvaltningen utifrån rådande lagstiftning vad gäller åtgärder och eventuella ingripanden.

2. Vilket stöd kan man få för att som anhörig agera om man märker att en person i ens närhet är på väg in i en extremistisk miljö?

Förvaltningen har i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning utarbetat foldern ”Stöd till familjer när unga vill resa till krigsområden”. Här finns kontaktuppgifter till aktörer i Järvaområdet, såväl myndigheter som religiösa organisationer och frivilligorganisationer, som erbjuder stöd vid oro och misstanke om att någon i ens familj eller närhet ska resa utomlands för att delta i krig eller vid bearbetning efter hemkomst från en sådan utlandsvistelse. Även kontaktuppgifter till förvaltningen och Föräldrarådgivningen finns med i foldern för föräldrar i behov av stöd.

Förvaltningen har under våren startat ett samarbete med, och beviljat bidrag till, två lokala trossamfund, Islamiska Förbundet i Järva och Islamiska Kulturcenter i Rinkeby med syfte att genom lokala aktörer nå medborgarna och få bättre kunskap om vad och hur stadsdelens boende vill ha stöd och insatser utformade för att passa de behov som finns. De båda samfunden erbjuder stöd, information och utbildning på teman kring radikaliserings, konflikt och kommunikation för föräldrar, vuxna och ungdomar i syfte att öka kunskapen kring och förebygga radikaliserings och extremism.

3. Hur säkerställer förvaltningen att stöd, exempelvis i form av pengar eller lokaler, inte kommer extrema organisationer till del?

Förvaltningen har en struktur och ett förfarande i arbetet med föreningsbidrag som alltid följs. Föreningar som är verksamma i förvaltningsområdet och uppfyller kriterierna enligt angivna riktlinjer har möjlighet att söka bidrag för sin verksamhet. För närvarande pågår ett arbete med att se över och utveckla riktlinjerna för föreningsbidrag vilket kommer att medföra en viss åtstramning av nuvarande kriterier för godkännande av ansökan.

Den demokratiska värdegrunden hos bidragsbeviljade verksamheter säkerställs genom kriterier som bland annat som säger att verksamheten ska vara öppna för alla, främja demokratiska principer och jämställdhet samt bedriva verksamhet av sådan art att de bidrar till att öka tryggheten i området. Vidare ställs krav på återslaggning av erhållet bidrag i slutet av verksamhetsåret. Föreningen kan bli

återbetalningsskyldig om det kommer till förvaltningens kännedom att pengarna inte använts på det sätt som angivits i ansökan.

Uti från inkomna ansökningar görs även en seriositetsprövning och bedömning av ansökande verksamhet för att säkerställa att bidrag ges till samhällsnyttig verksamhet som ligger i linje med förvaltningens och stadens riktlinjer. Enligt seriositetsprövningen ska samtliga ansökande organisationer skicka in bland annat föreningens stadgar, medlemsförteckning, verksamhetsberättelse, beskrivning av verksamhetens syfte samt sin senaste revisionsberättelse granskad av revisor.

Beträffande lokalfrågan låter förvaltningen sällan andra organisationer eller verksamheter nyttja det egna lokalbeståndet, men när så görs är det välkända föreningar som har fått godkännande att låna lokaler enstaka gånger.

4. Hur agerar förvaltningen om man har misstanke om att en person kan ha deltagit i folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser eller andra gärningar som är straffbara enligt svensk lag?

Om det kommer det till Socialtjänstens kännedom att en person har deltagit i krigsförbrytelser eller andra gärningar straffbara enligt svensk lag efterföljs de sekretessbrytande bestämmelserna med syfte att berörd person ska lagföras för sitt brott enligt gällande lagstiftning.

Bilagor

1. Skrivelse, "Strategi mot våldsbejakande extremism" av Person m.fl. och Porseby.